

1. Niech $f(x, y) = ax^2 + 2bxy + cy^2$, $D = ac - b^2$. Wykazać, że
- jeśli $D > 0$ i $a > 0$, to $0 = f(0, 0) < f(x, y)$ dla dowolnego punktu $(x, y) \neq (0, 0)$;
  - jeśli $D > 0$ i $a < 0$, to $0 = f(0, 0) > f(x, y)$ dla dowolnego punktu $(x, y) \neq (0, 0)$;
  - jeśli $D < 0$, to funkcja f nie jest ograniczona ani z góry, ani z dołu, nie ma też w punkcie $(0, 0)$ lokalnego ekstremum;
  - jeśli $D = 0$ i przynajmniej jedna z liczb a, b, c jest różna od 0, to istnieją liczby $\alpha \neq 0, \beta, \gamma$ takie, że $\beta^2 + \gamma^2 > 0$ i dla dowolnego punktu (x, y) zachodzi $f(x, y) = \alpha(\beta x + \gamma y)^2$ – w tym przypadku f ma w punkcie $(0, 0)$ ekstremum niewłaściwe, tj. wartość $f(0, 0) = 0$ jest przyjmowana w dowolnym otoczeniu punktu $(0, 0)$ nie tylko w tym punkcie, ale również w nieskończenie wielu innych punktach.
2. Mówimy, że punkt $p \in A$ jest punktem ekstremalnym zbioru $A \subseteq \mathbb{R}^k$ wtedy i tylko wtedy, gdy nie istnieją punkty $x, y \in A$ takie, że $p = \frac{x+y}{2}$ i $x \neq p \neq y$. Znaleźć punkty ekstremalne zbioru A , jeśli $A =$
$\{(x, y): y \geq x \}$	$\{(x, y): y \leq x \}$	$\{(x, y): y = x \}$
$\{(x, y): x^2 + y^2 = 1\}$	$\{(x, y): x^2 + y^2 \leq 1\}$	$\{(x, y): x \leq y \leq 2 - x \}$
3. Niech zbiór $A \subset \mathbb{R}^2$ będzie wypukły i zwarty a funkcja $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ – ciągła. Wykazać, że
- jeśli f jest liniowa, to istnieją punkty ekstremalne p, q zbioru A takie, że dla każdego punktu $x \in A$ zachodzi nierówność $f(p) \leq f(x) \leq f(q)$ (nie twierdzimy, że p jest *jedynym* punktem, w którym f osiąga kres dolny!);
  - jeśli f jest wypukła, tzn. $f(tx + (1-t)y) \leq tf(x) + (1-t)f(y)$ dla dowolnych $x, y \in A$ oraz dowolnego $t \in (0, 1)$, to f osiąga swój kres górny w pewnym punkcie ekstremalnym zbioru A (być może również w innych punktach);
  - jeśli f jest ściśle wypukła, to osiąga swój kres dolny w dokładnie jednym punkcie (niekoniecznie ekstremalnym).

Uwaga: twierdzenie prawdziwe jest również w $\mathbb{R}^k$ dla $k \geq 2$.

4. Znaleźć kres dolny i kres górny funkcji f na zbiorze E , jeśli
- $f(x, y) = xy - x - y + 3$, E to trójkąt domknięty o wierzchołkach $(0, 0)$, $(2, 0)$, $(0, 4)$;
  - $f(x, y) = x^2 + y^2 - xy$, $E = \{(x, y): |x| + |y| \leq 1\}$;
  - $f(x, y) = xy^2$, $E = \{(x, y): x^2 + y^2 \leq 3\}$;
  - $f(x, y) = (1 + x^2)e^{-x^2 - y^2}$, $E = \mathbb{R}^2$;
  - $f(x, y, z) = (x + y + z)e^{-(x+2y+3z)}$, $E = \{(x, y, z): x > 0, y > 0, z > 0\}$.
5. Zobaczmy, co się może wydarzyć w wymiarze większym niż 1:
- Wykazać, że funkcja $(1 + e^y) \cos x - ye^y$ ma nieskończenie wiele maksimumów lokalnych, chociaż nie ma żadnego minimum lokalnego.
  - Wykazać, że gradient funkcji $2(1 - e^{2y} + x^2)^3 - 3(1 - e^{2y} + x^2)^2 - 24x^2e^{2y}$ zeruje się w dokładnie jednym punkcie, w tym punkcie funkcja ma lokalne maksimum właściwe, chociaż jest nieograniczona z góry (i z dołu).
  - Niech $f(x, y) = 6y^5 + 15y^4 - 50y^3 - 90y^2 + \frac{1}{4}(-e^{2x} + (y + 1)^2(y + 3)^2)^2$. Znaleźć kresy funkcji f oraz punkty, w których funkcja ta ma lokalne ekstrema.

Można skorzystać przy tym z równości: $\frac{\partial f}{\partial x}(x, y) = -e^{2x}(-e^{2x} + (y + 1)^2(y + 3)^2)$ oraz

$\frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = 30y(y + 3)(y + 1)(y - 2) + 2(y + 1)(y + 2)(y + 3)(-e^{2x} + (y + 1)^2(y + 3)^2)$.